

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι εξαιρετικά ανησυχητικές διαστάσεις που έχει λάβει το φαινόμενο της τρομοκρατίας, ιδίως κατά το τελευταίο χρονικό διάστημα, σε κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιβάλλουν την αδιάλειπτη επαγρύπνηση και λήψη προληπτικών μέτρων εκ μέρους των Κυπρίων πολιτών και ειδικότερα των επαγγελματιών όπως ιδιοκτήτες / διαχειριστές /υπάλληλοι κέντρων αναψυχής, ξενοδοχείων, υπεραγορών, εμπορικών κέντρων, ιδιωτικών εταιρειών παροχής Ασφάλειας, κλπ.

Στα πλαίσια ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και δράσης του κοινού σε θέματα που αφορούν στην τρομοκρατία, το παρόν ενημερωτικό υλικό απευθύνεται σε άτομα που εργάζονται σε σημεία υψηλού κινδύνου, εκεί όπου συνήθως συγκεντρώνεται μεγάλος αριθμός ατόμων και συνεπώς κρίνεται αναγκαία η ενημέρωσή τους σε βασικές αρχές ασφάλειας για πρόληψη ή/και αντιμετώπιση τυχόν τρομοκρατικών επιθέσεων.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

Τρομοκρατία:

Καταρχάς, τονίζεται ότι επί του παρόντος δεν υπάρχει ένας καθολικά αποδεκτός ορισμός για την «τρομοκρατία». Ωστόσο, έχει καθιερωθεί να ερμηνεύεται ως η συστηματική χρήση ή η απειλή χρήσης βίας, ως αντίδραση ή άσκηση πίεσης από οργανωμένες ομάδες με πολιτικά, θρησκευτικά ή άλλα ιδεολογικά κίνητρα, εναντίον ατόμων, ομάδων ή περιουσιών, με τρόπο ή σε έκταση ή κάπως από συνθήκες που μπορούν να προκαλέσουν σημαντική βλάβη σε μια χώρα/ένα μεγάλο διεθνή οργανισμό ή φόβο στον πληθυσμό ή παράνομο εξαναγκασμό μιας δημόσιας αρχής, μιας κυβέρνησης ή ενός διεθνούς οργανισμού. Βασικό χαρακτηριστικό της τρομοκρατίας είναι η ανωνυμία και η μυστικότητα των μελών της, όχι όμως των τρομοκρατικών οργανώσεων (ανάληψη ευθύνης).

Απειλή:

Οποιοδήποτε περιστατικό ή συμβάν που μπορεί να προκαλέσει τον τραυματισμό ή τον θάνατο προσώπων ή τη ζημιά ή την απώλεια εξοπλισμού, ιδιοκτησίας ή/και εγκαταστάσεων, καθώς και τη δημιουργία αρνητικής εικόνας ή φήμης κάποιας εταιρείας/οργανισμού ή κράτους.

Υποπτο Αντικείμενο:

Το αντικείμενο που είναι ξένο προς το περιβάλλον, παράξενο στην όψη και ο ιδιοκτήτης του είναι άγνωστος. Γενικότερα, είναι οτιδήποτε μπορεί να προκαλέσει την υποψία οποιουδήποτε για να το ελέγξει.

Υποπτο Άτομο:

Το άτομο, το οποίο, εξαιτίας του τόπου, του χρόνου, των περιστάσεων, των συνθηκών και της συμπεριφοράς του, δημιουργεί υποψίες διάπραξης παράνομης/εγκληματικής ενέργειας.

ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΘΕΣΩΝ

Ορισμένες δραστηριότητες μπορούν να καταδείξουν προετοιμασία ή σχεδιασμό τρομοκρατικών επιθέσεων, ιδιαίτερα όταν αυτές συμβαίνουν κοντά ή εντός τοποθεσιών που ορίζονται ως «υψηλού κινδύνου», όπως κυβερνητικά κτίρια, στρατιωτικές εγκαταστάσεις, οργανισμοί κοινής ωφελείας, σταθμοί λεωφορείων, μεγάλες δημόσιες εκδηλώσεις/συγκεντρώσεις, πολυσύχναστες παραλίες σε τουριστικά θέρετρα.

Παρακολούθηση:

Διενέργεια παρακολουθήσεων με τη χρήση σημειώσεων, καμερών, χαρτών, κιαλιών, κλπ, σε πολυσύχναστα σημεία, π.χ. εμπορικά κέντρα.

Υποπτες Ενέργειες για Εξασφάλιση Πληροφοριών.

Προσπάθεια εξασφάλισης πληροφοριών (πρόσωπο με πρόσωπο, μέσω τηλεφώνου, ταχυδρομείου, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, κλπ) σχετικά με το σύστημα ασφαλείας ή εξασφάλισης άλλων γενικών πληροφοριών που αφορούν σημεία, τα οποία θα μπορούσαν να αποτελέσουν στόχους τρομοκρατικών επιθέσεων.

Δοκιμή Συστήματος Ασφαλείας.

Προσπάθεια παράνομης διεύσδυσης/διακοπής ή δοκιμής του συστήματος ασφαλείας/ελέγχου σε ένα δυνητικό στόχο, π.χ. σκόπιμη πρόκληση επεισοδίου, με σκοπό την αξιολόγηση των δυνατοτήτων ανταπόκρισης και τον εντοπισμό λαθών, παραλείψεων και αδύνατων σημείων.

Υποπτες Ενέργειες για Εξασφάλιση Προμηθειών.

Η πραγματοποίηση τρομοκρατικής επίθεσης απαιτεί συγκεκριμένα υλικά, όπως εκρηκτικές ύλες, όπλα, πυρομαχικά, επικίνδυνες χημικές ουσίες (πρόδρομες ουσίες), στολές, κονκάρδες, εγχειρίδια πιήσης, κάρτες πρόσβασης ή αναγνώρισης κτλ.

Υποπτα Πρόσωπα – Αντικείμενα.

Πρόσωπα, τα οποία δεν ανήκουν στο χώρο, στη γειτονιά, στην εγκατάσταση. Οποιαδήποτε αντικείμενα, τα οποία μπορούν να θεωρηθούν ασυνήθιστα ή ξένα προς τον περιβάλλοντα χώρο (εγκαταλειμμένα δέματα, τσάντες, αποσκευές, εγκαταλειμμένα ή σταθμευμένα αυτοκίνητα σε ασυνήθιστα σημεία, συχνές διελεύσεις του ίδιου οχήματος/προσώπου από συγκεκριμένο σημείο).

Δοκιμαστική εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης.

Η διενέργεια μιας τρομοκρατικής επίθεσης απαιτεί συνήθως δοκιμαστική εφαρμογή, ώστε να αποκλειστούν οποιοιδήποτε ενδογενείς και εξωγενείς παράγοντες που δυνατόν να προκαλούσαν την αποτυχία ή την ματαίωσή της.

ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΠΙΘΑΝΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Τα μέτρα ασφαλείας (security) δεν πρέπει να θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια (safety).

- Το προσωπικό πρέπει να είναι ενημερωμένο για θέματα ασφάλειας και να βρίσκεται πάντοτε σε ετοιμότητα και εγρήγορση.
- Οι εργαζόμενοι οφείλουν να έχουν τοπογραφική γνώση του χώρου εργασίας τους.
- Το προσωπικό πρέπει να είναι άρτια εκπαιδευμένο, ώστε να καθίσταται ικανό να εντοπίζει ύποπτα αντικείμενα, όπως πακέτα, βαλίτσες ή άλλα αντικείμενα που βρίσκονται εγκαταλειμμένα και πρόσωπα, τα οποία έχουν ύποπτη ή παράξενη συμπεριφορά.
- Ετοιμασία σχεδίων εκκένωσης και πραγματοποίηση δοκιμαστικών ασκήσεων.

- Όπου είναι πρακτικά εφικτό, να τοποθετούνται σε απόσταση 30 μέτρων από το χώρο, στερεά εμπόδια ώστε να μην υπάρχει δυνατότητα στάθμευσης οχημάτων πλησίον του κτιρίου και ειδικά σε χώρους με υαλοπίνακες.
- Να τοποθετούνται στερεά εμπόδια ώστε να παρεμποδίζεται η είσοδος οχημάτος εντός του υποστατικού.
- Με σκοπό τον περιορισμό των πιθανοτήτων για τοποθέτηση ύποπτων αντικειμένων, να εφαρμόζονται τα πιο κάτω:
  - να μην τοποθετούνται κάλαθοι σκυβάλων γύρω από τους χώρους εργασίας ή επιτήρησης.
  - να μην τοποθετούνται κάλαθοι σκυβάλων κοντά σε γυάλινες επιφάνειες.
  - να μην τοποθετούνται κάλαθοι σκυβάλων κοντά στους χώρους παραλαβής αγαθών ή σε χώρους όπου συγκεντρώνεται κόσμος.
  - να χρησιμοποιούνται διαφανείς πλαστικές σακούλες τοποθέτησης σκυβάλων.
  - να διατηρούνται όλοι οι κοινόχρηστοι χώροι καθαροί (είσοδοι/ έξοδοι/ χώροι υποδοχής/ κλιμακοστάσια/ αίθουσες/ διάρρομοι/ανελκυστήρες/ κλπ).
  - να τοποθετούνται τα έπιπλα σε τέτοιους χώρους και με τέτοιο τρόπο ώστε οι πιθανότητες να κρύψει κάποιος οποιοδήποτε αντικείμενο να είναι μειωμένες.
  - να κλειδώνονται όλα τα γραφεία ή και άλλοι χώροι που δεν χρησιμοποιούνται.
  - να γίνεται επιβεβαίωση ότι το έχει τη δική του θέση και βρίσκεται πάντοτε σε αυτή.
  - να διατηρούνται όλοι οι εξωτερικοί χώροι καθαροί και συγκριμένοι.
  - να εφαρμόζονται διαδικασίες για διαχείριση της τροφοδοσίας και της περισυλλογής σκυβάλων.
  - να κλαδεύονται όλοι οι θάμνοι και τα δέντρα που βρίσκονται κοντά στις εισόδους για να υπάρχει καλύτερη ορατότητα και δυνατότητα παρατήρησης.

ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ & ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Στην περίπτωση εντοπισμού ύποπτου αντικειμένου, να ακολουθούνται τα πιο κάτω:

- Μην αγγίζετε ύποπτα αντικείμενα.
- Μετακινηθείτε σε ασφαλή απόσταση.
- Εμποδίστε άλλους να πλησιάσουν.
- Ενημερώστε με ασφάλεια το προσωπικό και τους πελάτες.
- Μην χρησιμοποιείτε κινητά τηλέφωνα ή ασυρμάτους ενώ έχετε οπτική επαφή με το αντικείμενο.
- Ενημερώστε αμέσως την Αστυνομία. (112, 199, 1460)
- Να βεβαιώνεστε ότι αυτός που εντόπισε το ύποπτο αντικείμενο ή /και είναι μάρτυρας σε ένα επεισόδιο, δίνει μαρτυρία στην Αστυνομία.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

- α) Εγρήγορση προς εντοπισμό ύποπτων ατόμων, οχημάτων ή αντικειμένων.**
- β) Ικανότητα απάντησης των ερωτήσεων «τι – που – ποιος – πως – με ποιον και γιατί»**
- γ) Να δίδεται προσοχή σε λεπτομέρειες όπως:**
  - Σωματική διάπλαση,
  - Άτομα που φέρουν ενδύματα με μακριά μανίκια κατά τους καλοκαιρινούς μήνες,
  - Καπέλα κατεβασμένα με σκοπό την απόκρυψη προσώπου από τις κάμερες ασφαλείας,
  - Ανήσυχο βλέμμα,
  - Νευρικές κινήσεις,
  - Λεκτική επιθετικότητα.
- δ) Το προσωπικό να γνωρίζει τον αριθμό κλήσης έκτακτης ανάγκης (112), έτσι ώστε σε κάθε περίπτωση να ενημερώνει άμεσα την Αστυνομία για οιδήποτε ασυνήθιστο, παράξενο ή ύποπτο υποπέσει στην αντίληψή τους.**

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΙΑΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΣΗΣ

Σε περίπτωση τρομοκρατικής επίθεσης ή άλλου συμβάντος που θέτει σε άμεσο κίνδυνο την ασφάλεια ενός ατόμου να εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

- Διατήρηση της ψυχραιμίας σας και να εμπνέετε σιγουριά.
- Εκτίμηση της κατάστασης, δηλαδή να προσπαθήσετε να κατανοήσετε τι έχει συμβεί και το είδος του συμβάντος (επίθεση αυτοκτονίας κτλ.)
- Ενημέρωση της Αστυνομίας καθώς και των Υπηρεσιών διάσωσης.
- Παροχή βοήθειας στα θύματα.
- Επίδειξη επαγγελματισμού.
- Καταγραφή όλων των πληροφοριών που μπορεί να φανούν χρήσιμες στην Αστυνομία.

Αριθμοί Κλήσης Έκτακτης Ανάγκης

1460 112

